

Mezei András *Egyengetők*

*A görbült vasgerendát úgy egyengettem,
hogy az inassal rátartattam
a nehéz ellendarabot, s láttam,
nem fél, hogy a tizkilős kalapáccsal
nem épp oda sújtok, ama pontra –
nyugodtan, erősen fogta a csőre hegesztett
szelvényt az arab fiú, Uzi, tűzfekete
szembogarába belesendült kék szemem.
Szerszámainkat egyszerre engedtük el
az első ebédszüneti gongra.*

Hanyatt

*Arcom a vastag légyfátyol alatt.
Tapogatókorongok, szívókák, oktaéderes
szemek borítanak. Pofaszőreim éppúgy
mozognak, akár a bennük evező légylábak.
Nem mozdulok. Tanulom kétezer év
bolyongásaiért elhagyott földem törvényét.
A katonai konyhasátor árnyékában
feküszöm hanyatt. – Elhessegetni a legyeket
nem érdemes, mert több jön vissza –
sustorogja a sivatag.*

Munka

*Talpam alatt lengett a palló egész nap,
de a betonöntés után este a cselló
felcsendült a kibucban, hol a füves
tisztáson ülve hallgattuk – bebújtam én is
orosz ingembe, melynek lebegő, kék lenvászna
érdes bőrömét cíklandozta,
mit cserzett cement, mész, tengeri homok –
az a talicska tovább nyíszogott fülemben,
s lengett a nagy csillagos égbolt,
akár a palló, mint ott este a kibucban
soha szebben zene még meg nem fogott.
Talán Ravel szólt, vagy talán
Rimskij-Korszakovval tartottunk az utolsó
hangig, mit odaátról magával hozott
ez a holocaustból életben maradt pelyhedző
állú munkacsapat, hogy mintha
belerendült volna egész Közel-Kelet.*

Beer-Sheva 1949

*Mikor az első, földszintes
sikunok fölött Isten elmosolyodott
örömében, mert láttá, hogy népe,
az összeszalaadt nép házat
s nem tornyot épít, akkor
az új bábeli nyelvzavar sődradékkából
kioldódtak a nyelvek hófehér,
erős gyapotszálakként
és beleszövődtek a nagy lepelbe,
melybe megannyi izzaadt arc
égette bele magát – Izrael népe.*

Ruvén

*Mintha nem történt volna semmi.
Ruvén a nyeregen ült, s a traktor
ment tovább. Hét barázda jelezte nyomát.
Kineret szélborzolta hullámaival
párhuzamosan hasította a talajt.
A sztríai golyó ütötte sebből
alig szivárgott vér, a Golán-fennsík alatt
a tó tükrözte őt és ő vele haladt,
akár az életeken túli csendben a béke
a felkelő nap súrló sugaraiban,
látni való volt: Ruvén szánt tovább.
A pesti, Dob utcai foltozó-szabó fia
húzza a hazát.*

Givat-Oz

*Ahol röptükből zabhantak le
a mocsárba a madarak,
ott szánt most Ávrahám Peleg
az arab falucska alatt.*

*Jezreél széles völgyében
szilárdan áll a háza,
a feltámadt madársereg
a kommunát megkoronázza.*

Bandi

Ott, a fény dombsága alatt, hol
póruvaliðba engedve szárítottad ki
a moccsarat, s a kék ég rekkenő
aranyába kented a zöld maláriát,
ahol a vadakác lángoló tüskéi
munkabakancsod bőrét karístolva
kétezer éved meddő útporát
emészgették, a szétszórattatásból jövet
a Golán alatt és Megiddó mögött, hol
sztereóban szólítottak Téged
az angyalok, s ahol hajnalok hajnalán,
mint a fölpumpált primuszt, kénvárga
lánggal gyújtottad meg a Chule-tavat,
élőhelyeden, ott
robbant benned a bozót most,
hogy ambusba estél, s Afulán fekszel,
ne félj, ágyékoðból itt házad népének
mindegyike megsokasodva
két kezeddel, két karoddal
ültetett terebintus fa: koronája ölelés, erő, melyből
kilátni a te fiadra: Ámir munkabakancsának
bőrét karístolja a vadakác kürthatatlan
élete, Ó már a puaszta fia
s ha holnap a Te hangodon szól hozzá – ama
bokorból majd az Úr hangja, Te is tudod, hogy
soha, de soha többé nem elhagyatott
Izrael. A fény dombsága
alatt élsz, de már ősapá lettél,
az Isten tégedet nem hagyott el.

Letelepedők

*A férfiak követ fejtettek,
az asszonyok vasszőkosarakban vitték
az émek-Jezreeli fekete, jó zsíros földet
a sziklás dombahátra, Noémi, Ráchel, Lea
cipelte napra nap, kivéve ha
Leát beosztották konyhai szolgálatra,
Ráchelt a mosodába, ha Noémi az új
bevándorlókat tanította a héber szavakra,
ha Lea a kibuci csecsemőotthonban éjszakázott,
ha mindenannyian az esti, kilencórai híreket
lesték, az aznapi híradót minden áldott nap:
ki esett el?! – Vitték a vasszőkosárnyi
földeket föl, kivéve, ha a fiuk megjött
a „pokolból”, s géppisztoly csúsztant
a konyha szögletébe –, ha fát ültettek,
ha temettek. – Kivéve, ha a dombahát
tartotta vállát a mélyen fekvő kis település alá,
s a csillagsugarakból font vasszőkosárban
a kibucot ő maga vitte... Kivéve, ha Noémít,
Ráchelt és Leát megdobálták a fák tobozokkal,
zöld ágak hulltak vállaikra, saruik melllett
a füvek énekeltek, illő olajok aurái jeleztek s jelzik
jöttüköt ma is örökre.*